

NOTA VAN TOELICHTING

I. ALGEMEEN

1. Achtergrond

Dit besluit voorziet in een rechtsgrondslag voor het verzoek tot het afschermen van het bezoekadres van een onderneming of een rechtspersoon ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Hiertoe wordt het Handelsregisterbesluit 2008 gewijzigd.

De directe aanleiding voor de onderhavige aanpassing is de toename van het aantal incidenten van bedreiging en agressie tegen bepaalde beroepsgroepen, zoals journalisten en politici, sinds het begin van de coronapandemie. Veel zelfstandige beroepsbeoefenaars hebben hun woonadres opgegeven als het bezoekadres van hun onderneming of rechtspersoon. De Kamer van Koophandel (KVK) is verplicht om inzage te geven in dat adres, wanneer iemand daarom verzoekt. Een grondslag om daarvan af te wijken en bezoekadressen in bijzondere situaties af te schermen, ontbrak in de wettelijke kaders voor het handelsregister. KVK schermt bezoekadressen in uitzonderlijke gevallen af, wanneer er sprake is van een concrete dreiging. Zij neemt die beslissingen op basis van overwegingen van behoorlijk bestuur met het oog op de veiligheid van de betrokkenen.

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) adviseert in het advies van 24 juli 2021¹ om een grondslag te creëren voor de afscherming van het bezoekadres, omdat het systeem van openbaarmaking volgens haar alleen gerechtvaardigd is als KVK daarop uitzonderingen mag maken ten behoeve van de bescherming van de privacy. Het besluit geeft voorts ten dele invulling aan de wens van de Tweede Kamer dat bezoekadressen, die tevens woonadressen zijn, kunnen worden afgeschermd ten behoeve van de bescherming van de privacy van de bewoners.²

Hierbij past wel de kanttekening dat de meest effectieve maatregelen in de eerste plaats door de ondernemer zelf kunnen worden genomen, door al bij het starten van een onderneming na te denken over een passende bedrijfsnaam en bezoekadres. Wie zijn eigen persoonsgegevens in zijn bedrijfsnaam opneemt, is meer blootgesteld aan privacy-risico's dan wie een niet tot de persoon herleidbare bedrijfsnaam registreert. Wie zijn woonadres ook als bezoekadres van de onderneming inschrijft, geeft dit woonadres aan de openbaarheid prijs. In dit digitale tijdperk is die informatie vrijwel onmogelijk nog helemaal weg te poetsen. Toch wordt ook vandaag nog bijna 90 procent van alle nieuwe ondernemingen ingeschreven op het woonadres van de ondernemer. Hieruit is af te leiden dat een ruime meerderheid van ondernemers daarin voor zichzelf geen veiligheidsrisico's ziet. Deze risico's kunnen echter in de loop van de tijd veranderen en nieuwe doelgroepen treffen.

Het bieden van een afschermingsregime is noodzakelijk gelet op de maatschappelijke ontwikkelingen. Er zijn ondernemers die al decennia lang in het handelsregister waren opgenomen, maar nu ineens doelwit worden van bedreiging of intimidatie, bijvoorbeeld omdat zij een bepaalde positie hebben ingenomen in het maatschappelijk debat. Dit komt veelal omdat adresgegevens die in de vorige eeuw relatief ongezien in een kaartenbak van het handelsregister zaten, nu op talloze manieren kunnen worden geopenbaard en gedeeld zodat ondernemers ineens met naam en toenaam op een landkaart-app in miljoenen smartphones staan. Deze ondernemers hebben hun registratie niet kunnen inrichten op de maatschappelijke verruwing die thans aan de orde is. Daarom is het passend dat, waar nodig, in een afscherming van adresgegevens wordt voorzien.

Afscherming van adresinformatie in het handelsregister is geen panacee tegen bedreiging en geweld. Gegevens zijn op velerlei manieren te achterhalen en zelfs het fysiek volgen van een persoon kan uiteindelijk deze informatie opleveren. Toch zal adresinformatie in het handelsregister

---

¹ Advies van 24 juni 2021 van de Autoriteit Persoonsgegevens over het ontwerpbesluit houdende wijziging Handelsregisterbesluit 2008 inzake het standaard afschermen van woonadressen, gepubliceerd op 25 augustus 2021.

² Motie van het lid Yesilgöz-Zegerius c.s. (Kamerstukken II 2020/21, 35570 VI, nr. 36), motie van het lid Verhoeven c.s. (Kamerstukken II 2020/21, 35421, nr. 15) en motie van de leden Ellemeet en Michon-Derkzen (Kamerstukken II, 2020/21, 32827, nr. 231).

op verzoek afgeschermd worden wanneer dit afschermen plausibel bijdraagt aan het verminderen van gevaar dat iemand loopt.

2. Afschermen bezoekadres op verzoek

De gegevens in het handelsregister zijn openbaar op basis van artikel 21 van de Handelsregisterwet 2007. Krachtens artikel 23 van die wet kunnen bij algemene maatregel van bestuur beperkingen worden gesteld ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de personen die in het handelsregister staan ingeschreven. Sinds 1 januari 2022 schermt KVK standaard alle adressen af, die zijn geregistreerd als het woonadres van een natuurlijke persoon. Zoals het kabinet heeft toegelicht bij die wijziging van het Handelsregisterbesluit 2008³, heeft deze voorziening geen effect op de adressen die zijn ingeschreven als het bezoekadres van een onderneming of rechtspersoon, ook niet als dat adres gelijk is aan het woonadres van de ondernemer.

Tot 1 januari 2022 omvatte artikel 51, derde lid, van het Handelsregisterbesluit 2008 de bevoegdheid voor KVK om adressen op verzoek af te schermen die stonden ingeschreven als het woonadres van een natuurlijke persoon. Omdat de woonadressen nu standaard worden afgeschermd, verloor die bevoegdheid zijn functie en werd het artikellid geschrapt. Anders dan de Autoriteit Persoonsgegevens redeneert in zijn eerder genoemde advies, gaf deze bepaling niet de bevoegdheid om een bezoekadres af te schermen, wanneer dit tevens het woonadres van de ondernemer was. De verwarring daarover is ontstaan door het feit dat KVK in praktijk wel bezoekadressen afschermt wanneer sprake is van een concrete dreiging. Dat deed KVK echter op basis van de beginselen van behoorlijk bestuur en zonder dat daarvoor een expliciete wettelijke grondslag bestond. Dit besluit beoogt de juridische grondslag voor het handelen van de KVK te versterken. De regeling biedt de mogelijkheid om een geregistreerd bezoekadres af te schermen, wanneer een bedreigende situatie dit noodzakelijk maakt.

Het nieuwe derde lid van artikel 51 van het Handelsregisterbesluit 2008 sluit aan bij de huidige praktijk van KVK. De vertegenwoordigingsbevoegde van een onderneming of rechtspersoon kan KVK verzoeken om het geregistreerde bezoekadres af te schermen voor inzage, wanneer er sprake is van een dreiging, die door het openbaar maken van dit adres in het handelsregister zou kunnen worden gefaciliteerd. Wanneer het adres een woonadres betreft, kan het hierbij ook gaan om een dreiging die gericht is op een bewoner die geen functie vervult in de op het adres geregistreerde onderneming. Dit is bijvoorbeeld aan de orde bij 'blijf van mijn lijf'-huizen. Het ligt voor de hand dat degene die bij wet verplicht is om het adres op te geven, ook degene is die verzoekt om het adres af te schermen.

De verzoeker moet aantonen dat er sprake is van een dreiging die afscherming van het adres in het handelsregister nodig maakt vanwege de veiligheid van een of meerdere personen. De verzoeker kan dit doen door bewijs te overleggen in de vorm van bijvoorbeeld een proces verbaal van aangifte of melding bij de politie, bewijs dat de verzoeker of een (mede)bewoner een persoon betreft als bedoeld in artikel 42, eerste lid, onderdeel c, van de Politiewet 2012, niet zijnde leden van het koninklijk huis, of een persoon betreft over wier veiligheid de politie op grond van die wet waakt. In dat laatste geval gaat het om een persoon voor wie in opdracht van een hoofdofficier van justitie veiligheidsmaatregelen zijn getroffen. Verzoeker kan gevraagd worden dit te onderbouwen.

Bij het indienen van het verzoek moet blijken dat de afscherming van het bezoekadres in het handelsregister effectief is in de zin dat de nodige maatregelen zijn getroffen om gevoelige gegevens af te schermen. Dit houdt in dat het adres niet gebonden is aan een andere onderneming, die men kan blijven inzien en dat de verzoeker de bekendheid van het adres elders ook beperkt, bijvoorbeeld door afscherming van het adres in de Basisregistratie Personen te verzoeken en eventueel noodzakelijke stappen te zetten tegen vermeldingen door derden, onder andere door zijn telefoonnummer te laten afschermen. Het is aannemelijk dat iemand die zich bewust is van een bedreiging van zijn veiligheid of de veiligheid van zijn huisgenoten, deze

---

³ Besluit van 14 oktober 2021, houdende wijziging van het Handelsregisterbesluit 2008 in verband met het standaard afschermen van woonadresgegevens (Stb. 2021, 519).

maatregelen al heeft genomen of graag zal willen nemen als daarop gewezen wordt. In het verlengde hiervan ligt afscherming bij een nieuw in te schrijven adres of onderneming dan ook minder voor de hand dan een keuze voor een veilig vestgingsadres op dat moment.

Afhankelijk van de sector waarin, of doelgroep waarvoor de onderneming actief is, kan voorts sprake zijn van wettelijke verplichtingen om adresgegevens van de onderneming openbaar te maken op andere plaatsen dan in het handelsregister. Dit geldt onder andere voor zorgaanbieders omdat hun gegevens, krachtens de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg in het Landelijk Register Zorgaanbieders (LRZa) geregistreerd staan en die op verzoek van de Tweede Kamer publiekelijk zijn in te zien op het Zorgaanbiedersportaal. Krachtens de wet op de basisregistraties baseert het LRZa zich daarvoor op het handelsregister. Daarnaast kan het bijvoorbeeld ook gelden voor aanbieders van goederen en/of diensten aan consumenten, die krachtens de Consumentenrichtlijn op hun eigen websites en drukwerk hun administratieve en fysieke bedrijfsadressen moeten vermelden. Wanneer dit aan de orde is, kan de onderneming niet voldoen aan de voorwaarden in artikel 51, derde lid, onderdeel d, van het Handelsregisterbesluit 2008. Dan is afscherming in het handelsregister weinig zinvol en ligt het niet in de rede om een afschermingsverzoek te honoreren.

In de gesprekken en debatten over agressie en bedreiging tegen journalisten komt het beeld naar voren dat beroepsgroepen zoals politici, journalisten en (bepaalde) wetenschappers de bedreigingen steeds meer als voorzienbaar risico beschouwen. Bij die beroepsgroepen bestaat begrijpelijkerwijs een sterke behoefte aan preventieve beschermingsmaatregelen en daarmee aan het afschermen van hun woonadres in het geval van een waarschijnlijke dreiging. Het kabinet benadrukt dat bedreigingen, intimidatie en agressie verwerpelijk zijn en accepteert geenszins dat dit als "risico van het vak" moet worden beschouwd. Tegelijkertijd meent het kabinet dat er een preventieve werking kan uitgaan van het afschermen van bezoekadressen nog voor dat er sprake is van een concrete dreiging.

Het nieuwe vierde lid van artikel 51 van het Handelsregisterbesluit 2008 vult de bevoegdheid van KVK aan met de mogelijkheid om verzoeken ook te honoreren, wanneer de dreiging waarschijnlijk verwacht mag worden als het gevolg van een bepaalde beroepsuitoefening. Deze meer preventieve afscherming, zal alleen worden toegepast wanneer het bezoekadres van de onderneming tevens een woonadres is. Tot afscherming wordt besloten door de KVK in samenspraak met de desbetreffende beroepsorganisatie, die zal worden betrokken bij het vaststellen van de beroepsmatige activiteit van de verzoeker en de waarschijnlijkheid van de dreiging, gelet op de bestaande praktijk in de betreffende beroepsgroep. Organisaties van beroepsbeoefenaars die uit hoofde van hun beroep een voorzienbaar veiligheidsrisico lopen wanneer hun huisadres openbaar wordt, worden opgeroepen in samenspraak met het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en KVK uitvoeringsafspraken te maken. Deze uitvoeringsafspraken zien op het vaststellen van de beroepshalve voorzienbare dreiging, de vraag of een verzoeker daadwerkelijk tot de beoogde beroepsgroep behoort en de vraag of zijn of haar concrete werkzaamheden aanleiding geven tot een waarschijnlijk risico. Deze afspraken regelen eveneens met welke middelen de verzoeker zijn verzoek aan KVK dient te onderbouwen. Dit impliceert geen zwaardere bewijslast dan geldt voor het derde lid, maar wel andere bewijsmiddelen. Op basis van de gemaakte afspraken is de afhandeling van een afschermingsverzoek door een individuele beroepsbeoefenaar vervolgens zeer eenvoudig. De voorwaarden genoemd in de onderdelen b t/m e van het derde lid, bedoeld om de afscherming effectief te laten zijn, zijn van overeenkomstige toepassing op de afscherming krachtens het vierde lid van artikel 51 van het Handelsregisterbesluit 2008. Wanneer een beroepsbeoefenaar ook op het bezoekadres dreiging ervaart en dit niet tevens een woonadres is, staat de procedure van artikel 51, derde lid, open voor afscherming van het bezoekadres.

Volledigheidshalve wordt hier benadrukt dat KVK een verzoek niet alleen in behandeling neemt wanneer de dreiging zich louter richt tegen de persoon van de verzoeker, maar ook in de situaties waar de verzoeker het adres heeft opgegeven als bezoekadres van zijn of haar onderneming of rechtspersoon, terwijl de dreiging zich richt tegen een andere betrokkene zoals een partner, ander gezinslid of medebewoner. Ook dan kan de dader immers misbruik maken van de openbaarmaking

van het bezoekadres. Dit geldt zowel voor verzoeken vanwege een concrete dreiging als verzoeken vanwege een waarschijnlijke dreiging.

De overheden en beroepsgroepen die voor de wijziging inzage hadden in de afgeschermdde woonadressen, worden tevens geautoriseerd om de afgeschermdde bezoekadressen in te zien. Voor het gebruikelijke handelsverkeer en het toezicht op fraude blijft de behoefte immers bestaan om te weten waar een onderneming of rechtspersoon gevestigd is. Aangewezen zijn advocaten, deurwaarders, notarissen, bestuursorganen, bedoeld in artikel 1:1, eerste lid, onderdeel a, van de Algemene wet bestuursrecht, en de organisaties die krachtens artikel 28, vierde lid, van de Handelsregisterwet 2007 bevoegd zijn om te zoeken in het handelsregister naar natuurlijke personen. Voor deze partijen is het noodzakelijk de bezoekadressen te kennen om hun publieke taken uit te voeren.

3. Afweging van alternatieve beleidsopties

De afscherming van het bezoekadres op verzoek is afgewogen tegen het afschermen van bekende risicogroepen en het afschermen van de adressen van alle eenmanszaken die op het woonadres zijn gevestigd. Bij de generieke afscherming zijn twee varianten in overweging genomen, namelijk het afschermen van deze adressen mét en zonder de verplichting om daarbij dan een postadres te doen registreren.

Generieke afscherming van beroepsgroepen die blootstaan aan waarschijnlijke dreiging is moeilijk uitvoerbaar. Dit vergt dat deze groepen in kaart worden gebracht en dat criteria worden geformuleerd waarmee kan worden onderscheiden wie wel en niet onder de beoogde groep valt. KVK beschikt niet over de noodzakelijke informatie over de activiteiten van ondernemingen op het detailniveau dat voor een effectieve selectie nodig is. Bovendien moeten bij de betreffende beroepsgroepen de ondernemingen die gebruik maken van een rechtspersoon van de afscherming worden uitgezonderd. Zij zijn namelijk onderworpen aan de Europese Vennootschapsrichtlijn, die publicatie van het vestigingsadres in het handelsregister verplicht. Van deze plicht kan alleen worden afgeweken na een individuele afweging van belangen, en dus niet op basis van een generiek afschermingsbeleid.

Wel uitvoerbaar is het afschermen in het handelsregister van alle eenmanszaken die op het woonadres van de ondernemer gevestigd zijn. Dit zou resulteren in het afschermen van 1,25 miljoen bezoekadressen in het handelsregister. Problematisch hierbij is de rechtsongelijkheid die ontstaat tussen ondernemingen die, uit eigen verkiezing, op het woonadres gevestigd zijn versus de ondernemingen waarvoor een afzonderlijk bezoekadres bestaat. De afscherming in het handelsregister zal ook voor grote delen van de groep niet wezenlijk effectief zijn, omdat de onderneming elders dan in het handelsregister een bezoekadres moet publiceren op basis van de ondernemingsactiviteit en de wet- en regelgeving die daarop van toepassing is. Voor KVK is het niet mogelijk te bepalen welke ondernemingen aan welke publicatieverplichtingen onderworpen zijn, zodat met dit onderscheid voor de afscherming in het handelsregister geen rekening kan worden gehouden.

Bij afscherming van het bezoekadres verdient het aanbeveling om ten minste de registratie van een postadres verplicht te stellen, anders is een onderneming niet bereikbaar voor officiële post, zoals aangetekende brieven. Dit betekent dat alle afgeschermdde ondernemingen of rechtspersonen worden gedwongen om in een dergelijk postadres te voorzien, ook als ze helemaal niet om afscherming hebben gevraagd. Een postadres is te huur vanaf ca € 15,- per maand. Door het grote aantal af te schermen adressen (1,25 miljoen) resulteert dit echter alsnog in zeer aanzienlijke totale lasten.

Het niet verplicht stellen van een postadres is evenmin een optie. De openbare adresgegevens in het handelsregister worden veelvuldig benut door partijen die geen autorisatie hebben voor toegang tot afgeschermdde gegevens. Een belangrijk deel van dit gebruik betreft opvraging ten behoeve van rechtszekerheid of verplichte customer due diligence, onder andere op basis van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme. Bij onnodig brede afscherming van adresinformatie van ondernemingen, raken al deze afnemers aangewezen op het inschakelen van intermediairs zoals advocaten, deurwaarders en notarissen. Deze intermediairs mogen

bovendien adresinformatie waartoe zij geautoriseerd zijn, maar hun klant niet, niet zonder meer doorgeven aan hun klant. De informatie die met een autorisatie wordt opgevraagd, moet worden gebruikt voor het doel waartoe de autorisatie strekt. Dit kan een deurwaarder, notaris of advocaat alleen vaststellen voor taken die hij zelf uitvoert. Met andere woorden, wie nu een aanmaning kan sturen naar een adres dat gratis verkrijgbaar is uit het handelsregister, moet bij brede afscherming van adressen zonder alternatief openbaar postadres dit hele proces uit handen geven aan een deurwaarder, met alle kosten van dien. Alleen al voor incidentele gebruikers van handelsregisterinformatie betreft dit 20 tot 30 miljoen bevragingen per jaar die nu gratis zijn. Rekening houdend met de uurtarieven van deurwaarders, advocaten e.d. zouden de lasten daarvoor een miljard euro ruimschoots overschrijden.

Er wordt dus enerzijds informatie afgeschermd op een manier die veel gebruikers van handelsregisterinformatie benadeelt, of ten minste dwingt om andere, dure, oplossingen te vinden. En anderzijds is de onderneming of rechtspersoon waarvan het adres is afgeschermd er niet wezenlijk mee geholpen, omdat hij op kosten wordt gejaagd of omdat zijn gegevens, zij het zonder rechtszekerheidsfunctie, alsnog elders vindbaar (moeten) zijn.

Dit afwegende kan worden geconcludeerd dat een (meer) generieke afscherming van eenmanszaken in grote mate schadelijk is voor economie en maatschappij en een generieke afscherming van potentiële risicogroepen onwerkbaar voor KVK. Een gerichte afscherming op verzoek van ondernemingen of rechtspersonen waarbij een concrete dreiging bestaat of waarbij daarmee op basis van de beroepsactiviteit rekening mee moet worden gehouden, is derhalve de aangewezen oplossing.

4. Privacyaspecten

Adresgegevens in het handelsregister zijn in principe openbaar. Rechtszekerheid en eerlijk handelsverkeer vergen dat derden kunnen zien waar zij een onderneming of rechtspersoon kunnen vinden. Er bestaat echter een spanningsveld tussen het ter beschikking stellen van gegevens uit het handelsregister en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de personen die in het handelsregister staan ingeschreven. De privacyregelgeving stelt restricties aan de wijze waarop de Kamer van Koophandel de persoonsgegevens verwerkt, verstrekt en openbaar maakt. De wijziging in dit besluit is vanuit dit perspectief nader beoordeeld.

Het handelsregister is een openbaar register met als doel het bevorderen van transparantie in het handelsverkeer. Een onderneming of rechtspersoon maakt zelf de keuze voor vestiging op het woonadres of een ander adres. Er moet een bezoekadres geregistreerd zijn, zodat derden de onderneming of rechtspersoon kunnen vinden, wanneer zij daarmee in contact willen treden. Dat vloeit voort uit het belang van de rechtszekerheid in het economisch verkeer. Zoals de Autoriteit Persoonsgegevens in zijn advies van 24 juni 2021 ook stelt, kan de inbreuk op de privacy als gevolg van het algemene systeem van openbaarheid alleen gerechtvaardigd worden indien er ook een mogelijkheid is om uitzonderingen te maken in uitzonderlijke gevallen. Dit besluit voorziet in die mogelijkheid wat betreft bezoekadressen. Dit is mede van belang, omdat een dreiging in veel gevallen voortvloeit uit omstandigheden die niet bekend waren ten tijde van het opgeven van het woonadres als bezoekadres. Het ligt althans niet voor de hand dat iemand zichzelf willens en wetens aan een bekende dreiging blootstelt door zijn woonadres in een in beginsel openbaar register te laten registreren.

De voorziening in artikel 51, derde lid, van het Handelsregisterbesluit 2008 versterkt de grondslag, waarop de KVK zijn huidige handelen van afschermen in geval van concrete dreiging kan voortzetten. Artikel 51, vierde lid, van het Handelsregisterbesluit 2008 breidt de grondslag uit naar het specifieke geval van beroepsgroepen die door hun beroepsuitoefening een zekere waarschijnlijkheid dragen dat zij mikpunt worden van agressie of bedreiging. Van deze voorziening gaat een preventieve werking uit.

5. Advisering en consultatie

5.1 Adviescollege toetsing regeldruk

[PM Het Adviescollege toetsing regeldruk heeft het oorspronkelijke ontwerpbesluit wel/niet geselecteerd voor formele advisering.]

5.2 Autoriteit Persoonsgegevens

De Autoriteit Persoonsgegevens heeft op 24 juni 2021 advies uitgebracht naar aanleiding van het voorstel van het kabinet om woonadressen standaard af te schermen. Daarin adviseerde de Autoriteit Persoonsgegevens om in het Handelsregisterbesluit 2008 een mogelijkheid op te nemen op basis waarvan een natuurlijke persoon de KVK kan verzoeken om het afschermen van een bezoekadres, indien dit tevens zijn woonadres is en er een waarschijnlijke dreiging ontstaat, wanneer dit adres openbaar blijft in het handelsregister. Dit besluit geeft gestalte aan dat advies.

6. Regeldruk

De voorziening in dit besluit heeft beperkte effecten voor de administratieve lasten of regeldruk van de verzoeker en voor bedrijven of overheden. De verzoeker moet een aanvraag doen en bewijs leveren van de dreiging of de waarschijnlijke dreiging. Met betrekking tot die laatste situatie voeren het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en KVK overleg met de branche- en beroepsorganisaties, teneinde een geïnformeerde afweging te kunnen maken over het aannemelijk zijn van de waarschijnlijke dreiging.

Op basis van de ervaring tot en met 2021 met het op verzoek afschermen van woonadressen en, in uitzonderlijke gevallen, bezoekadressen in het handelsregister, is een inschatting gemaakt van de aantallen afschermingsverzoeken, waarmee gerekend moet worden. Eind 2021 was er sprake van circa 12.000 afgeschermdde woonadressen en bijna 450 afgeschermdde bezoekadressen. Rekening houdend met een mogelijke toename van het aantal afschermingsverzoeken, wordt uitgegaan van een aantal van 15.000 af te schermen bezoekadressen. Omdat de afscherming voor beroepsgroepen, op basis van sectorale afspraken, relatief snel en eenvoudig aan te vragen is en omdat dit groepen betreft en geen losstaande gevallen, wordt ervan uitgegaan dat minimaal 75 procent van de afschermingen op basis van deze mogelijkheid tot stand zal komen. Daarmee resteert hoogstens 25 procent van de verwachte afschermingsverzoeken waarbij ten minste een incident moet zijn voorgevallen dat een aangifte rechtvaardigt. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn bij bedreiging met ernstig letsel, verkrachting of aanranding of de dood. In deze gevallen moet de verzoeker aangifte doen. Met het proces verbaal van de aangifte kan afscherming van het adres worden verzocht.

Het kennismaken van de afschermingsmogelijkheden kost 15 minuten, dit betreft de hele doelgroep van 15.000 verwachte afschermingsverzoeken. Bij een normtarief van € 54, dat ook voor de overige berekeningen wordt gehanteerd, gaat het om € 202.500 aan administratieve lasten.

Voor het aanvragen van afscherming in het kader van een risico-beroep kan de verzoeker zijn verzoek richten aan KVK onder verwijzing naar afspraak met de beroepsorganisatie. Hiervoor wordt uitgegaan van 15 minuten. De verificatie bij de beroepsorganisatie wordt uitgevoerd door KVK en levert voor de verzoeker derhalve geen lasten op. Verondersteld wordt dat de beroepsorganisatie al zorg heeft gedragen voor het delen van informatie over afscherming van andere gegevensbronnen dan het handelsregister, zodat dit bij de afhandeling bij KVK geen tijd meer vergt. De doelgroep omvat 75 procent van de 15.000 verwachte afschermingen, zijnde 11.250 aanvragers met een administratieve last van € 151.875. Daarnaast moet worden voorzien in een postadres in aanvulling op het afgeschermdde bezoekadres. We nemen aan dat dit in de helft van de gevallen wordt geregeld bij cq. met de beroepsorganisatie, zonder verdere kosten voor de verzoeker. Dan resteert voor de rest van de af te schermen groep (5625 ondernemingen) een kostenpost van € 180 per jaar, zijnde € 1.012.500. Dit levert € 1.164.375 aan administratieve lasten op.

Het aanvragen van afscherming voor een individueel geval van dreiging wordt verwacht in 3750 gevallen en omvat twee stappen. De eerste stap is het doen van aangifte, waarvoor twee uur wordt gerekend. Dan wordt de aanvraag ingediend bij KVK, waarbij tevens wordt geverifieerd of de aanvrager andere gegevensbronnen dan het Handelsregister al adequaat heeft afgeschermd. Voor deze afhandeling wordt een uur gerekend. Ook in deze gevallen moet de onderneming of rechtspersoon zorgdragen voor een postadres in aanvulling op het afgeschermdde bezoekadres. De

kosten daarvoor bedragen € 675.000. De administratieve last van deze afscherming komt daarmee uit op € 1.282.500.

De kennisname en de twee verschillende soorten afscherming veroorzaken een totaal van € 961.875 aan incidentele en € 1.687.500 aan structurele administratieve lasten.

7. Inwerkingtreding

Het besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Er wordt afgeweken van de vaste verandermomenten. Dit wordt gerechtvaardigd door feit dat de doelgroep van dit besluit gebaat is bij spoedige inwerkingtreding. De in paragraaf 2 en 3 omschreven ontwikkelingen van misbruik van de adresgegevens voor bedreiging en intimidatie, maken dat het kabinet het besluit zo snel mogelijk in werking wil kunnen laten treden. De voorziening is in het voordeel van de burgers om wiens adressen het gaat. De Kamer van Koophandel heeft aangegeven de afscherming spoedig na de publicatie te kunnen uitvoeren.

II. ARTIKELN

Artikel I

In artikel 51, eerste lid, van het Handelsregisterbesluit 2008 vervalt de zinsnede „, behalve door bestuursorganen als bedoeld in artikel 1:1, eerste lid, onderdeel a, van de Algemene wet bestuursrecht, advocaten, deurwaarders, notarissen en de organisaties, bedoeld in artikel 28, vierde lid, van de Handelsregisterwet 2007“. Deze wordt verplaatst naar het vijfde lid.

In artikel 51, derde lid, wordt bepaald wanneer het bezoekadres van een onderneming of een rechtspersoon op verzoek afgeschermd kunnen worden. Er moet ten eerste sprake zijn van een dreiging die afscherming van het adres noodzakelijk maakt gelet op de veiligheid van een of meer personen (onderdeel a). Hoe een verzoeker kan aantonen dat sprake is van een dergelijke dreiging, wordt toegelicht in paragraaf 2 van het algemeen deel van deze toelichting.

Het afschermen van het bezoekadres in het handelsregister is alleen effectief als de af te schermen gegevens niet ergens anders zichtbaar zijn. Daartoe strekken de onderdelen b en c van het derde lid: het adres moet niet in te zien zijn via een andere onderneming, en betrokkene moet niet beschikken over een openbaar te raadplegen telefoonnummer.

Betrokkene wordt geacht zelf maatregelen te hebben genomen om de bekendheid van zijn adres te verminderen (onderdeel d). Op grond van onderdeel e rust op de verzoeker de plicht om een correspondentieadres op te geven ter vervanging van het afgeschermd bezoekadres. In dit artikellid wordt met betrokkene bedoeld een (mede)bewoner op het bezoekadres, tegen wie de dreiging zich (mede) richt. De verzoeker is degene die bevoegd is tot het doen van opgave en het indienen van de aanvraag.

Artikel 51, vierde lid, regelt dat het bezoekadres dat gelijk is aan het woonadres op verzoek afgeschermd kan worden indien sprake is van een waarschijnlijke dreiging als gevolg van de beroepsuitoefening van een van de bewoners op het adres. De verzoeker moet dit onderbouwen en aantonen conform de tussen de betreffende beroepsorganisatie en de Kamer vastgelegde beroepsgerelateerde afschermingscriteria. Zie voor een verdere toelichting paragraaf 2 van het algemene deel. Kapitaalvennootschappen vallen niet onder de reikwijdte van het vierde lid omdat zij op grond van de Europese Vennootschapsrichtlijn, verplicht zijn tot publicatie van het vestigingsadres in het handelsregister. Omdat in dit lid sprake is van een waarschijnlijke dreiging, die zich nog niet heeft voorgedaan, levert dit onvoldoende grond om te concluderen dat in deze situatie het belang van de veiligheid prevaleert boven het belang van de openbaarheid. Dit ligt anders in de situatie waar het derde lid op ziet, omdat daar sprake is van feiten en omstandigheden die wijzen op een in het concrete geval bestaande dreiging.

In het vijfde lid van artikel 51 wordt bepaald dat de afscherming als bedoeld in het eerste, derde en vierde lid niet kan worden tegengeworpen aan bestuursorganen als bedoeld in artikel 1:1, eerste lid, onderdeel a, van de Algemene wet bestuursrecht, advocaten, deurwaarders, notarissen

en de organisaties, bedoeld in artikel 28, vierde lid, van de Handelsregisterwet 2007. Zoals eerder aangegeven, is deze bepaling verplaatst van het eerste naar het vijfde lid van artikel 51.

Artikel II

Artikel II voorziet in de inwerkingtreding van dit wijzigingsbesluit. In paragraaf 7 van het algemeen deel van deze nota van toelichting is ingegaan op de keuze om af te wijken van de vaste verandermomenten.